1856. N°. 93.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 8 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is ƒ12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 Augustus.

Bij Kon. besluit is op verzoek eervol ontslag verleend aan Mr. Paul H. Berkhout, als plaatsvervangend Kantonregter alhier.

— Wij hebben onlangs gemeld dat de Minister van Justitie aan de Procureurs-Generaal in de onderscheidene provinciën eene circulaire had gezonden, waarbij aangedrongen werd op het nemen van maatregelen, om het den reizigers en vreemdelingen, die van de verschillende middelen van vervoer gebruik maken, zoo gemakkelijk mogelijk te maken. Dit stuk is te belangrijk en de naleving daarvan voor de ingezetenen van te groote waarde, om niet in haar geheel medegedeeld te worden. Die circulaire luidt als volgt:

»Onderrigt zijnde, dat er reden tot klagte bestaat over den last, welken reizigers met de spoortreinen of stoombooten in de provincie Zuidholland ondervinden, zoo van koetsiers van vigilantes en van hunne handlangers, als van personen, die zich opdringen tot het dragen van bagage, en dikwijls de reizigers op eene verregaande onheusche wijze behandelen, zoo heb ik de aandacht van uwen ambtgenoot alhier daarop gevestigd, Z. Ed. Gestr. uitnoodigende, om, ook met handhaving van de betrekkelijke gemeentelijke verordening, door de policie daartegen te doen waken. Bij aankomst en vertrek der openbare middelen van vervoer, behoort de policie zich steeds in loco te bevinden niet alleen, maar ook door gestadige inspectiën behoort zij zich te verzekeren, dat de betrekkelijke tarieven ter plaatse, waar zij zich moeten bevinden, voorhanden zijn, dat niemand zich als pakdrager of wegwijzer aanbiede, die daartoe niet is toegelaten of bevoegd, en dat het gespan en de rijtuigen van omnibussen, vigilantes enz. alle mogelijke waarborgen voor zekerheid en veiligheid oplevere.

»Dit wordt dan ook door mij bepaaldelijk verlangd. De policie kan niet genoeg in het oog houden, dat, — zoo in het algemeen eene goed ingerigte policie zich in de allereerste plaats kenmerkt en aanbeveelt door de inachtneming eener gepaste welvoegelijkheid jegens personen, — reizigers en vooral vreemdelingen door hare beambten met de meeste voorkomendheid behooren te worden bejegend, en zooveel mogelijk teregtgewezen.

»Hoewel het mij onbekend is, of in het ressort van UEd. Gestr. reden tot gelijke klagte bestaat, heb ik het echter niet overbodig geacht, u voor zooveel noodig dezelfde zorg aan te bevelen.”

— In Julij zijn op den Holl. spoorweg vervoerd 148,709 personen en is ontvangen ƒ138,605.85½; op den Rijnspoorweg vervoerd 99,653 personen en ontvangen ƒ164,532.30.

— Volgens de jongste opgaven, ontleend aan de provinciale verslagen, bedroeg de wettige bevolking, in 1855 hier te lande: Noordbrabant 408,996, Gelderland 392,370, Zuidholland 602,236, Noordholland 534,772, Zeeland 164,787, Utrecht 157,112, Friesland 265,302, Overijssel 231,505, Groningen 201,448, Drenthe 90,578, Limburg 212,120; te zamen 3,261,227 zielen, waarvan 1,612,859 mannen en 1,648,368 vrouwen. Van dezen behooren nagenoeg 2,000,000 tot de Protestantsche godsdienst, 1,200,000 tot de Katholieke, waarvan bijna de helft in Noordbrabant en Limburg, en 60,000 Israeliten.

— Te Rotterdam is eergisteren de jaarlijksche algemeene vergadering gehouden van de Broederschap der Notarissen, die door 129 leden werd bijgewoond.

— Uit alle oorden des lands komen zeer gunstige berigten in, omtrent den staat der veldgewassen. De rogge-oogst is reeds op vele plaatsen begonnen en levert een zeer ruim beschot op; ook de hoedanigheid is uitmuntend. Hetzelfde kan van de aardappelen gezegd worden. Wel is op sommige plaatsen het loof aangetast, maar de knol is ongedeerd. Het is dus te verwachten dat deze uitkomst een gunstigen invloed op de prijzen zal hebben.

— Naar wij vernemen, is de zaak betrekkelijk het instorten der tribunes bij het vuurwerk, ter gelegenheid van het Costersfeest te Haarlem, door de Regtbank naar de openbare teregtzitting verwezen, en zal zij, zoodra de toestand der gewonden zulks gedoogt, behandeld worden. (*H. C.*)

— Te Haarlem is tot lid van den Gemeenteraad verkozen Jhr. M. Salvador, met 308 van de 612 uitgebragte stemmen.

— De jaarlijksche algemeene Kerkelijke vergadering der Herstelde Evangelische Luthersche kerk is gisteren te Amsterdam geopend.

— Te Opijnen (Gelderland) werd Maandag ll. het kind van den Heer van H., 18 maanden oud, vermist. De moeder had het aan eene dienstbode toevertrouwd, die het eenige oogenblikken alleen liet. Na lang zoeken vond men het des avonds digt bij het huis in een mestkuil gesmoord.

— Van onderscheidene plaatsen des lands worden berigten medegedeeld, omtrent het verdrinken van personen, die zich willende baden, daarbij zijn omgekomen. Onder hen worden er vermeld die vrouwen en kinderen in treurige omstandigheden achterlaten.

— Te Dussen (Noordbrabant) ging dezer dagen een arbeider uit om zaad te dorschen, doch werd op het midden van den dag door de stikkende hitte zoodanig aangedaan, dat de man dood ter aarde viel. Hij laat eene bedroefde weduwe met twee kinderen na. Te Boven-Carspel (Noordholland) is een landbouwer door de hitte flaauw geworden. Naar zijne woning vervoerd is hij kort daarop overleden. Ook te Kolderveen (Drenthe) is eene vrouw uit het veld terugkeerende, plotseling dood gebleven.

— Men verneemt, dat het getal van aangevraagde jongelieden voor de Kaap de Goede Hoop nagenoeg voltallig is; welligt is er voor eenige Protestantsche meisjes van 12 tot 17 jaren nog gelegenheid om geplaatst te worden; het vertrek van het schip, van Amsterdam derwaarts bestemd, is op het laatst dezer maand bepaald.

's GRAVENHAGE, 7 Augustus.

Z. M. heeft benoemd tot Ridders der Orde van den Nederlandschen Leeuw de Kapiteins-ter-Zee G. Vogelpoot en W. H. Dittlof Tjassens; de Kapitein-Luitenant-ter-Zee H. Huygens, en de Luitenants-ter-Zee 1ste kl. J. Andreae, Jhr. J. H. van Capellen en H. A. Modderman.

Tevens is de Schout-bij-Nacht A. J. de Smit van den Broecke, afgetreden Minister van Marine, benoemd tot Zr. Ms. Adjudant in buitengewone dienst.

— Door Z. M. zijn benoemd: tot Regter in de Arr.-Regtb. te 's Hertogenbosch, Mr. H. C. Payen, Regter-Plaatsvervanger in de Arr.-Regtb. te Nijmegen; en tot 2den Commissaris van Policie te Zaandam J. H. Hoogbruin, Inspecteur van Policie te 's Gravenhage.

— Tot Notaris te Raalte is benoemd de Heer J. W. D. Kaempff, thans in die betrekking te Blokzijl.

— Door Z. M. zijn overgeplaatst: bij het regement grenadiers en jagers, den 1sten Luit. A. W. Greve, van het 4de reg., en bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indie, den 2den Luit. J. J. Anton, van het 1ste reg.

— Z. M. de Koning heeft benoemd tot zijnen consulterend Geneesheer en Oogarts Dr. W. Hendriksz van Zuiderburg, nabij Voorburg.

— De Heer J. A. van Roijen, Commissaris des Konings in Groningen is alhier aangekomen.

— De Heer Lightenvelt, Ned. Gezant te Parijs, is met zijne familie weder derwaarts vertrokken.

— Gisteren morgen is alhier plegtig ter aarde besteld het lijk van wijlen den 1sten Luit. D. H. A. Leers, van het reg. grenadiers en jagers. Onverwachts werd die zoo verdienstelijke Officier in den ouderdom van 31 jaren door den dood weggerukt, nadat hij was teruggekeerd van het vervullen eener treurige pligt, de begrafenis namelijk van zijnen waardigen vader.

— In eene dezer dagen gehouden vergadering heeft de hier gevestigde afdeeling van de Vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerknijverheid, haar adres vastgesteld gerigt aan Z. M. den Koning, tot verwezenlijking en uitvoering van den reeds bij besluit van Koning Willem I, dd. 19 Mei 1840, na naauwkeurig onderzoek, bevolen aanleg van eene haven te Scheveningen.

In dit adres wordt gewezen op de noodzakelijkheid om nieuwe bronnen van welvaart voor deze stad op te sporen, daar de materiële toestand der ingezetenen minder gunstig wordt. De inrigting eener haven te Scheveningen zou veel leven en werkzaamheid verschaffen, vooral door eene geregelde gemeenschap met Londen, die aan de bewoners van het Westland een spoedigen afvoer hunner producten zou verzekeren. Ter bevestiging van het gevoelen der afdeeling wordt het voorbeeld van Lowestoff in Engeland aangehaald, voorheen eene geringe visschersplaats, waarvoor Scheveningen niet behoefde onder te doen. Thans is het in eene handeldrijvende stad herschapen, met tal van schoone gebouwen, logementen, woningen, fabrieken, timmerwerven enz.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 6 Augustus.

De Koning zal op den 17den voor drie dagen naar Antwerpen vertrekken, alwaar hem eene schitterende ontvangst zal te beurt vallen.

— Dezer dagen had men in de gemeente Grandieu in Henegouwen, bij de ontginning eener mijn, een put gegraven. Een der arbeiders, Jean Lixon, ging daarin, maar op den bodem gekomen, liep hij gevaar van te stikken. Zijn meester, de Heer Bricourt, het gevaar ziende waarin zijn knecht verkeerde, ging alleen met zijnen moed te rade, bevestigde een touw aan den rand van de put en liet zich daaraan afzakken. Na ongeloofelijke inspanning bragt hij hem boven, maar uitgeput zijnde, moest hij hem aan zijne eigene krachten overlaten. Lixon greep het touw en redde zich. Zijn

meester was zoo gelukkig niet. Het touw ontsnapte aan zijne handen en hij viel in de put, hoewel hij nog krampachtige pogingen aanwendde om dit te verhoeden. Zijne menschlievende daad heeft hem het leven gekost.

— Te Leuven werd een Apothecar onophoudelijk lastig gevallen door eenigen zijner vrienden, die dagelijks zonder reden naar zijne gezondheid kwamen vernemen, en heen gaande altijd een handvol borstkoekjes, die aldaar voorhanden waren, wegnamen. Dit bedrijf moede, had de Apothecar de gewone koekjes vervangen door anderen, waarvan het gebruik aan zijne bezoekers eene ernstige ongesteldheid op den hals haalde. De regtbank heeft er zich mede gemoeid en hem tot 200 fr. boete veroordeeld.

ENGELAND.

LONDEN, 5 Augustus.

De Graaf van Parijs zal met zijne moeder zijn geboortedag (24 Aug.) in den familiekring te Claremont komen doorbrengen.

— De *Economist* deelde dezer dagen eene beschouwing mede over den toestand der graanmarkt en der veldgewassen. Daaruit blijkt dat er veel vooruitzigt op een goeden graanoogst bestaat, en dat in het zuiden van Rusland nog vrij wat graan voor den uitvoer beschikbaar is, maar dat hier te lande weder onrustbarende verschijnselen van ziekte onder de aardappelen opgemerkt worden.

— De *Morning-Post* stelt voor een gedeelte der kanonneerbooten naar Cuba te zenden, om aldaar tot verhindering van den slavenhandel te kruisen. Spanje, dat in dit opzigt zijn pligt verwaarloost, kan er zich wel beleedigd over gevoelen, maar heeft geen regt daarover te klagen.

— Op de vleeschmarkten van Newgate en Leadenhall is uithoofde van het buitengewoon heete weêr, eene groote hoeveelheid vleesch afgekeurd. Van eene aanzienlijke verzending konijnen uit Ostende was de invoerder verpligt duizend stuks weg te schenken.

— Te Liverpool zijn in de vorige maand 11,703 landverhuizers scheep gegaan.

— Volgens berigt uit New-York was het aldaar buitengewoon heet. De thermometer stond meestal 95—100° Fahr. Acht personen verloren door zonnesteek het leven; ook hadden zich in het quarantaine-hospitaal eenige gevallen van gele koorts vertoond.

— Te Calcutta leeft een inboorling van de Parsische godsdienst, Jamsetjee Jeejeebhoy, die zijn groot vermogen, hetwelk hij door eigen vlijt verworven heeft, grootendeels tot weldadige doeleinden doet strekken; hij heeft minstens 250,000 £ voor nuttige doeleinden besteed. Deze man door de Engelsche Regering in den adelstand verheven, heeft onlangs zijn 73sten verjaardag gevierd en toen al de openbare betrekkingen, die hij vervulde, nedergelegd. Bij die gelegenheid is eene openbare volksvergadering gehouden, waarin werd besloten een standbeeld voor dien weldoener van het algemeen op te rigten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Augustus.

De Minister van Oorlog, Maarschalk Vaillant, heeft bij den Keizer bezwaren ingebragt tegen de splitsing van het Ministerie van Onderwijs en Eeredienst. De Keizer moet hierop geantwoord hebben: »Verschaf mij een man die zoowel aan de universiteit als aan de geestelijkheid aangenaam is, en ik zal hem terstond de portefeuille toevertrouwen.

— De reis des Keizers naar Biaritz, blijft nog in het onzekere. Echter is aldaar alles gereed om de hooge gasten te ontvangen. Voor deze reis zijn zelfs 5 prachtige spoorweg-rijtuigen vervaardigd, die in gemakkelijkheid en weelde huns gelijken niet hebben. Door een vernuftig aangebragt mechanismus worden die rijtuigen, wanneer zij door een onderaardschen tunnel gaan, als in een tooverslag verlicht. De kosten daarvan hebben 266,000 fr. bedragen.

— De Keizer zal den 9den te St. Cloud terug keeren en niet voor den 15den van daar vertrekken.

— De Maire van Marseille heeft ter kennis van de ingezetenen gebragt, dat de Maarschalk Pelissier, dankbaar voor het genoten onthaal, nog gaarne één dag langer aldaar zou hebben vertoefd, maar dat een telegrafisch berigt hem terstond bij den Keizer te Plombières had geroepen.

— Naar men zegt zal O'Donnell eerstdaags tot Grootkruis der Orde van het Legioen van Eer worden benoemd.

— De uitkomsten van de alhier ingevoerde belasting op de honden, heeft niet aan de verwachting beantwoordt, hetgeen door de Regering toegeschreven wordt aan de weinige gestrengheid waarmede de wet wordt toegepast. De Prefecten zijn aangeschreven om hierop meer naauwkeurig te letten.

— De Maatschappij voor de Romeinsche spoorwegen heeft heden in het hôtel van den Pauselijken Nuntius hare werkzaamheden aangevangen. Die wegen zullen de Middellandsche en de Adriatische zeeën in verbinding stellen, door eene linie van Civita-Vecchia naar Rome en van Rome naar Bologne.

— In de faubourg St. Martin is eene jonge vrouw op eene afschuwelijke wijze vermoord. De dader, een zekere Poirier, wilde het lijk des morgens vroeg in stilte wegdragen, maar werd door den portier van het huis ontdekt. Hij liet zijnen last vallen, en ontkwam, door uit een raam te springen, alle verdere nasporing.

— Naar men verneemt is de Spaansche Generaal Falcon op ons grondgebied aangekomen.

— Te Marseille is de voorraad graan door de laatste aanvoeren tot 60,000 mudden gestegen. De prijzen zijn tot op heden nog niet gedaald. In de afgeloopen maand heeft de aanvoer in die haven een millioen mudden bedragen.

— De *Moniteur de l'Indre* deelt het volgende mede: Eenige dagen geleden is Châteauroux door een geweldig onweder bezocht, tijdens hetwelk 5 huizen, op eene uitgestrektheid van 60 ellen, door den bliksem zijn getroffen. In het huis dat het meeste heeft geleden is hij door den schoorsteen binnengedrongen, heeft die verbrijzeld, als ook een gedeelte van het dak. Drie personen waren aan eene tafel gezeten, man, vrouw en kind; zij werden omver geworpen. De vrouw werd zwaar gekwetst door de stukken van den schoorsteen en het kind ontving eenige kneuzing door den val. De man was door het geheele ligchaam verstijfd, dat echter geen gevolg heeft gehad. Daarop heeft de straal zich in tweeën verdeeld: de eerste straal heeft een raam met al de ruiten verbrijzeld om zich een uitweg te banen; de tweede is langs de ketting eener klok opgestegen, dit meubelstuk verbrijzelende, om daarna door een gat in eene muur van 50 duimen dikte in het belendende huis eene kagchel aan stukken te slaan en door een raam te ontsnappen. In dit huis lagen 2 personen te bed; door een hevige schok werden zij gewekt, en een hunner ondervond gedurende eenige uren een hevig suizen in de ooren. Terwijl dit alles gebeurde, scheurde een andere straal de gevel van een nabij gelegen huis, kwam in eene kamer en slingerde aldaar mede eene kagchel tegen den grond. Eene oude vrouw die zich daar bevond, waande zich dood, maar is met den schrik vrijgekomen. In het vierde huis heeft de straal een glazen bol die op den schoorsteen stond gebroken, een vuurscherm verscheurd, en langs den tweeden glazen bol gaande, deze evenwel onaangeroerd gelaten. In het vijfde huis is de straal door den schoorsteen geslagen en heeft eene pendule doen stilstaan. Daarna geen uitweg vindende, is hij achter het gordijn van een der ramen geschoten, zonder daaraan eenig spoor na te laten, heeft een zeer klein gat in een der ruiten geboord en is daardoor uitgegaan.

— Uit Athene is berigt ontvangen dat de krenten een overvloedigen oogst beloven.

SPANJE.

MADRID, 2 Augustus.

Het heeft de opmerkzaamheid tot zich getrokken dat bij de jongste gebeurtenissen het leger aan de zaak der Koningin getrouw is gebleven. Vroeger ging meestal het verzet tegen de Regering van de troepen uit en liet de krijgstucht veel te wenschen over. Het *Journal des Débats*, dat zich veel moeite geeft om de handelingen van O'Donnell te regtvaardigen, zegt dat het Spaansche leger nu voor het eerst beantwoord heeft aan zijne bestemming om de openbare orde en het wettig gezag te schragen, en dat deze verbetering vooral is te danken aan het bestuur en den invloed van den Maarschalk O'Donnell, sedert 2 jaren Minister van Oorlog.

De Maarschalk O'Donnell heeft van de Gouverneurs der provinciën opgave verlangd van die militairen, die zich bij de jongste gebeurtenissen hebben onderscheiden. In September zal er een militair feest plaats hebben, waarop de Koningin belooningen aan hen zal uitreiken.

— Bij voortduring hebben er alhier nog huiszoekingen plaats om de geweren van de burgerwacht, die allen nog niet zijn ingeleverd, op te sporen.

— De *Ind. Belge* is dezer dagen door onze dagbladen hevig aangevallen, omdat hij gemeld had dat de geestelijkheid en het geld eene groote rol speelde in de vroegere gebeurtenissen alhier. Heden bevat een dier bladen, die de partij van den Maarschalk O'Donnell is toegedaan, de volgende verklaring: »Men gelooft dat de brandstichting in Spanje het werk is van een geheim genootschap, waaraan de geestelijkheid deel neemt, en zich onder den schaduw der socialistische denkbeelden verbergt."

— In de hoofdkerk te Saragossa is een plegtig *Te Deum* gezongen voor de verlossing der stad. De Generaal Dulce gaat voort maatregelen tot herstel der orde te nemen. De troepen zijn door anderen vervangen.

— Te Gerona is een papierfabriek in de asch gelegd; waarschijnlijk is die brand aangestoken door eenige uit Barcelona ontsnapte oproerlingen.

ITALIE.

De Paus heeft aan eene particuliere Vereeniging onder den naam van »Pauselijke maatschappij voor de stoomvaart" vergunning en uitsluitende voorregten voor den tijd van 10 jaren verleend.

— Het eerste regement aangeworven krijgsvolk in den Kerkelijken Staat is thans voltallig (1900 man); voor het tweede heeft men reeds 1500 man bijeen. De sterkte van het leger aldaar bedraagt thans 14,400 man.

— De Oostenrijksche Generaal Baumgarten is den 27sten Julij in Parma aangekomen en heeft den volgenden dag het opperbevel over het bezettingscorps aanvaard. Graaf de Crenneville zal zich naar Venetië begeven.

— De *Buona Novella* deelt mede, dat dezer dagen twee onderwijzers uit Waadtland, de HH. Constabel en Giordan, naar Florence reisden, met oogmerk om zich in de Italiaansche taal te volmaken, die nergens zuiverder wordt gesproken dan in Toscane. Te Genua ontvingen zij ieder van een vriend een Italiaanschen en een Franschen bijbel, tot eigen gebruik. Men droeg hen ook de bezorging op van eenen Hebreeuwschen bijbel, door een Israëliet te Livorno ontboden. Aldaar aangekomen, liet een hunner, terwijl aan het bureau hunne paspoorten werden nagezien, een dier Bijbels zien. Terstond werden zij in hechtenis genomen en bleven 3 dagen in de gevangenis. Hunne Bijbels en aanbevelingsbrieven werden mede in beslag genomen. Vervolgens zijn zij uit Toscane verbannen met verbod om ooit weder dit rijk te betreden, als vreemdelingen, verdacht van bijbel-verspreiders te zijn van wege het Waadtlandsche Bijbelgenootschap. Bij hunne terugkomst te Genua hebben zij eene klagt ingeleverd bij den Consul van Toscane en tevens hunne goederen terug geëischt.

PRUISSEN.

BERLIJN, 5 Augustus.

De Prins van Saksen-Altenburg zal eerstdaags, op raad van A. von Humboldt, eene reis naar Klein-Azië ondernemen.

— Reeds zijn alhier voor 16 millioen stukken van 2½ th. geslagen en nog is er gebrek aan klinkende munt. Er moet, naar men zegt, veel naar Oostenrijk worden uitgevoerd.

— Alhier is eene memorie verschenen, ter wederlegging van de bezwaren tegen het bouwen van een vasten brug over den Rijn, nabij Keulen. Zij bevat eene uitvoerige uiteenzetting van de daaraan verbonden voordeelen,

alsmede van de onmogelijkheid, om door middel van eene ophaalbrug, het verkeer te belemmeren op een punt, waar jaarlijks 200,000 wagens en 5 millioen voetgangers, dien stroom passeren.

— Door het geheele rijk valt de oogst zeer voortreffelijk uit. In 20 jaren heeft men daarvan zulk een voorbeeld niet gezien.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 4 Augustus.

De Kardinaal-Aartsbisschop van Gran heeft voor de gasten die bij de inwijding van den Dom verwacht worden, 700 kamers in die stad gehuurd. Voor het landvolk worden groote tenten en gaarkeukens in gereedheid gebragt. Drie stoombooten zullen de gemeenschap tusschen Pesth en Gran onderhouden.

— Het geopperde plan om door middel eener onderzeesche telegrafische linie, Triest met Alexandrie te verbinden; vindt hier veel bijval. In verband met het ontworpen Suez kanaal, wordt deze onderneming als van onberekenbaar voordeel niet alleen voor Oostenrijk, maar zelfs voor den handel van het noordelijke en westelijke gedeelte van Europa geacht.

RUSLAND.

De Generaal Murawieff, Opperbevelhebber van den Kaukasus, is op zijn verzoek uit die betrekking ontslagen, en tot lid van den Rijksraad benoemd. De Luit.-Generaal Vorst Baryatinski is in zijne plaats aangesteld.

— De toebereidselen voor het krooningsfeest te Moskou spoeden ten einde. Het Kremlin en de toren Joan Veliki zijn geheel onzigtbaar geworden door de stellaadjen, welke moeten dienen voor de verlichting, die 3 dagen zal duren. Langs den weg, dien de stoet zal nemen, zijn overal op de daken en aan de vensters, tribunen gemaakt, om de menigte toeschouwers geschikte plaatsen te geven; niet een plek is daarvan vrij gebleven en in het groote kamp van Chodinsk worden onmetelijke tafels geplaatst, om het volk feestelijk te onthalen. De Keizer heeft bevel gegeven om de Geestelijkheid van al de geloofsbelijdenissen, ook zelfs van de niet Christelijken, officieel tot het bijwonen van de plegtigheid uit te noodigen.

— Sir Ch. Napier bevindt zich heden te Petersburg. Hij bezoekt die stad thans als gast en niet als overwinnaar. De Grootvorst Constantijn heeft hem met veel beleefdheid ontvangen. De Admiraal heeft op zijne reis Kroonstadt van nabij gadegeslagen, en is in zijne vroegere denkbeelden, ten aanzien van de krachtige verdedigingsmiddelen der stad, versterkt geworden.

— Te Tiflis, eene handelstand in den Kaukasus, is den 26sten Junij des middernachts een hevige schok van aardbeving waargenomen, van het noordwesten naar het zuidoosten.

TURKYE.

De Heer de Talleyrand zal zich aan boord eener kanonneerboot naar het Slangeneiland begeven, en van daar naar Galatz terugkeeren.

— Eene afdeeling Montenegrijnen is over de grenzen getrokken en heeft Palanga omsingeld. Curchid-Pacha maakt zich gereed om hen te tuchtigen. Ook in Kurdistan zijn onlusten uitgebarsten.

— Volgens een officieel verslag zijn er bij den brand te Salonika 37 personen omgekomen en 317 gekwest. 226 magazijnen of winkels, 144 huizen, 2 moskeën, eene badplaats en nog eenige andere openbare gebouwen zijn vernield. De handel heeft zware verliezen geleden. Het verlies van den handelaar Abbott alleen wordt op ƒ1,150,000 geschat. Gelukkig was hij met zijn huisgezin op het land. De Gouverneur, iets van de aanwezigheid van het kruid vernomen hebbende, had vergeefsche moeite gedaan, om het te doen wegnemen; de eigenaar ontkende dat hij kruid had, en een onderzoek daarnaar had hij weten te voorkomen.

— Van den staat van het onderwijs in het Turksche rijk wordt aan de *Times* eene beschrijving gegeven, waaruit wij het volgende ontleenen:

De schrijver beweert dat het niet zoo geheel veronachtzaamd is, als men gewoonlijk meent. Vroeger werd in Turkye het onderwijs aan de zorg van particulieren overgelaten, terwijl de kosten uit talrijke makingen en stichtingen goed gemaakt werden en de Staat alleen bevoegdheid had tot toezigt. Het blijkt daaruit dat de Koran geenszins tegen het onderwijs is. Sedert de verovering van Konstantinopel tot het einde der laatstvorige eeuw is geen Sultan gestorven, zonder uit zijne eigen geldmiddelen eene of meer stichtingen voor het onderwijs te maken. Dat voorbeeld werd in ruime mate gevolgd door de rijke lieden in het geheele land. Zoo is er naauwelijks een dorp hetwelk niet eene *mekteb*, dat is eene lagere school, of oude stichting bezit, waar meer dan 95 ten honderd van de Mohammedaansche jeugd onderwijs geniet. Konstantinopel alleen telde in de laatstvorige eeuw 1500 *mektebs*, waar kinderen lezen, een weinig rekenen en godsdienst leerden.

Buiten deze scholen voor lager onderwijs werden al de grootere steden des rijks met *medressen*, of hoogere scholen, voorzien, alwaar taal-, metaphysica-, meet- en sterrekunde onderwezen werden. Alleen in Konstantinopel vindt men thans 300 van die scholen. Boven de *medressen* stonden de scholen der Ulema's, voor de regtsgeleerdheid en de godsdienstleer.

Aan dat stelsel van onderwijs ontbrak eene schakel tusschen de hoogere en lagere scholen, inrigtingen van nuttige kundigheden van hoogeren aard voor hen die geen geleerden werden. Het is hetzelfde gebrek, hetwelk zich tot voor korten tijd nog in Engeland deed gevoelen. De *medressen* toch zijn voorbereidende scholen voor het hooger onderwijs.

In 1845 werd eene commissie benoemd, en haar rapport is de grondslag voor de thans bestaande inrigting. Het verliet het beginsel van particuliere scholen en stelde in plaats daarvan staats-onderwijs. Het geheele onderwijs kwam onder leiding der Turksche universiteit, met een blijvend hoofdbestuur onder den naam van *raad van openbaar onderwijs*, en verdeelde de scholen in drie klassen, voor eerstbeginnenden, tot vorming van geleerden, en voor middelbaar onderwijs.

Voor het lager onderwijs werden de *mektebs* tot grondslag genomen. Naar den wil harer stichters waren die scholen altijd verbonden geweest aan eene of andere moskee. Nu werden de *mektebs* over de wijken der onderscheiden steden verdeeld, en de overbodige afgeschaft. Zoo heeft Konstantinopel nog slechts omstreeks 400 *mektebs*, vroeger 1500. Verder nam de Staat de inkomsten der stichtingen onder zijn beheer en betaalde daaruit de onderwijzers en de andere kosten van het onderwijs. Vroeger werd van de niet ongegoede lieden een schoolgeld van 2 piasters in de maand gevorderd; dit hield nu op, en het onderwijs werd om niet verkrijgbaar, ja zelfs verpligtend gemaakt voor elk mannelijk of vrouwelijk kind van meer dan 6-jarigen ouderdom; en aan alle werkbazen en neringdoenden verboden, eenen leerling aan te nemen, die niet op eene lagere school onderwezen is.

Voor de middelbare scholen werden de Fransche tot model genomen. Het onderwijs loopt er in 4 jaren af; in dien tijd ontvangen de leerlingen onderrigt in de Arabische taal, het schrijven, de geschiedenis, de aardrijks-, reken- en meetkunde. Met de oprigting dezer scholen, die nooit tot het aanvankelijk bepaalde aantal van 14 gebragt zijn, namen de hervormingen een eind. Van de universiteit bestaat alleen het gebouw, hetwelk nu als hospitaal voor Fransche militairen dient. Het eenige, wat de Staat tot nog toe voor het hooger onderwijs gedaan heeft, is de oprigting van sommige scholen voor eene bijzondere bestemming: zoo zijn er door den Sultan Mahmud scholen voor de vorming van staatsambtenaren opgerigt en aan de moskeeën van Sultan Ahmed en van Sultan Soliman verbonden; door de Sultane Valideh is eene school voor dezelfde bestemming gesticht; verder is er eene modelschool voor het aankweeken van onderwijzers; eene geneeskundige, en eenige militaire scholen, alle te Konstantinopel.

Er is nu eene commissie benoemd voor het hooger onderwijs die een nuttig werk kan doen; want het gemis aan goed hooger onderwijs is een bezwaar voor alle takken van het algemeen bestuur, en maakt het aantal bekwame mannen in Turkye gering. Met de thans bestaande middelen is het, zelfs voor jongelieden van den besten aanleg, schier onmogelijk binnen 's lands eene goede opvoeding te bekomen; terwijl zij welke naar buitenlandsche scholen gezonden worden, slechts eene oppervlakkige kennis en beschaving opdoen, en ophouden Turken te zijn zonder Europeanen te worden.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Zaturdag den 9den Augustus 1856, 's namiddags ten 1½ ure.

Onderwerpen:

1°. Benoeming van leden voor het stembureau bij de aanstaande verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
2°. Rekening der Kamer van Koophandel en Fabrieken, 1855.
3°. Idem der Gazfabriek, 1855.
4°. Idem der Bank van Leening, 1855.
5°. Staat van af- en overschrijving van den Armverzorger der Oud-Catholieken, dienst 1855.
6°. Het vaststellen van het Kohier der plaatselijke directe belasting.
7°. Request van B. Kreft, tot verhooging der aannemings-som van het rivierzand.
8°. Request van J. van Leeuwen, tot continuatie van het contract van het onderhoud van den Zijldijk en Munnikenboomgaard.
9°. Verzoek om gemeentegrond door J. H. Schmier.
10°. Benoeming van een' Commissaris voor het Rotterdammer Veer.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE LEYDEN, doen te weten, naar aanleiding eener circulaire van den Staatsraad Commissaris des Konings dezer provincie, dd. 8 Julij dezes jaars litt. A. N°. 5844 (2de Afd.) *Prov. Blad* N°. 77, dat op Dingsdag den 12den Augustus aanstaande, des middags ten 12 ure, zal worden overgegaan tot de Openbare Aanbesteding van 50 Remontpaarden en wel door de Hoofd-Administratiën van:

1°. het 1ste Regiment Dragonders,	te *Haarlem*,	20	Paarden;	
2°. » 2de »	» *Arnhem*,	15	»	
3°. » 4de »	» *'s Gravenhage*,	10	»	en
4°. » Regiment Rijdende Artillerie,	» *Leyden*,	5	»	

Dat de Aanbesteding bij gezegde Corpsen *niet* bij loten of partijen zal geschieden, maar voor het getal *in eens*, zoo als hierboven is opgegeven, terwijl in de voorwaarden van aanbesteding de bepaling is opgenomen, dat *een derde* van de te leveren paarden van Inlandschen oorsprong zal moeten zijn.

Eindelijk, dat de voorwaarden, waarop de aanbesteding zal plaats hebben, van nu af voor de gegadigden ter lezing liggen in de Bureaux van de Kwartiermeesters van genoemde Corpsen, mitsgaders bij het Depart. van Oorlog en ter Provinciale Griffie van Zuidholland.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 26 Julij 1856. VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Burgerlijke Stand.

Van den 31 Julij tot en met den 6 Augustus 1856.

BEVALLEN: J. Wijnbeek, geb. van Kampen, D. — J. Colpa, geb. Kasteele, D. — A. J. van Leeuwen, geb. Koelhoff, Z. — T. Jurgens, Z. — M. C. [illegible], geb. Bekooy, D. — A. Verstraten, Z. — J. van Dijk, geb. Edelaar, Z. — [illegible] Vels Heyn, geb. Sliggers, D. — S. de Wolf, geb. Tange, D. — D. Capteyn, geb. Bovenkerk, Z. — C. G. Guldemond, geb. van Leeuwen, Z. levenl. — C. Droef, D. — C. A. Christiaanse, geb. Groen, D. — C. van Duuren, geb. van Velsen, Z. — F. Stoute, geb. de Roos, Z. — M. Roos, geb. Tegelaar, Z. — G. J. Stam, geb. Kuyers, D. — J. D. Sparenberg, geb. Planjer, D. — J. H. C. Parmentier, geb. Plesman, Z.

GEHUWD: W. Bollen, Jm. en J. Bonte, Jd. — F. van der Laaken, Jm. en J. van Tongeren, Jd. — H. P. Persoon, Jm. en S. A. Greeve, Jd. — J. Hallmeyer, Jm. en F. Staveleu, Jd. — M. van Vliet, Wed. en M. J. C. C. Bosch, Jd. — M. Bonte, Jm. en A. J. H. van Oerle, Jd. — J. Verhoog, Jm. en F. C. Koornhof, Jd. — J. Eduard, Jm. en C. Schroef, Jd.

OVERLEDEN: J. Snijders, D., 5 d. — M. Maas, geb. van der Waals, 42 j. — J. Metz, 75 j. — Maria Cathª. Bolstier, 31 j. — J. Koene, D., 10 w. — J. Ranselaar, 83 j. — K. van der Does, geb. Lansel, 66 j. — A. van Doorn, Z., 6 m. — D. P. van Nouhuys, 48 j. — J. Teugels, Z., 7 w. — M. Berenfenger, D., 7 w. — C. de Haay, Z., 4 m. — E. Le Noble, D., 10 j. — N. Wildenberg, 56 j. — A. Haas, 80 j. — N. Steenwijk, D., 4 m. — N. J. Sanders, 82 j. — T. P. Smit, 79 j.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTREGTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 4den Augustus de Heer S. Hofmeyr, van de Kaapstad, in de Godgeleerdheid, na verdediging van zijne Dissertatie: *Doctrinam Pauli de Πρωτότοκῳ, in epistola ad Colossenses 1 : 15—20 exposita.*

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: B. J. B. HOMAN, beroepen Predikant te *Varsseveld*,

LEYDEN, 7 Augustus 1856. MET M. J. W. VAN WESTRHEENE.

De Ondergeteekenden betuigen hunnen welmeenenden dank voor de vele bewijzen van deelneming bij hun Huwelijk ondervonden.

J. COUVÉE Az.

LEYDEN, 7 Augustus 1856. A. W. COUVÉE — VLAANDEREN.

Voor de vele blijken van deelneming, betoond zoowel bij de ziekte als bij het treurig afsterven van mijnen geliefden Echtgenoot, betuig ik mijnen opregten dank.

LEYDEN, 8 Augustus 1856. Wed. J. P. LAPIDOTH, SERGERS.

De Affaire zal provisioneel op denzelfden voet worden voortgezet.

De Ondergeteekende verzoekt de Kiezers in het district Leyden, hem niet in aanmerking te brengen bij de aanstaande Verkiezing van een Lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, daar het hem onmogelijk zoude zijn de eervolle betrekking, indien zij hem mogt worden opgedragen, te aanvaarden.

'sGRAVENHAGE, 5 Augustus 1856. VAN REENEN.

NEDERLAND EN ORANJE.

De Kiesvereeniging stelt voor, als Candidaat tot het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij de nieuwe vrije keuze van Dingsdag 12 Augustus e. k. den Heer:

Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER,

te *'s Gravenhage.*

Namens de Kiesvereeniging voornoemd,

LEYDEN, 6 Augustus 1856. A. TIELEMAN, *Voorzitter.*

J. T. BODEL NIJENHUIS, 1e *Secretaris.*

GRONDWET EN KONING.

Daar de Heer Mr. G. C. J. VAN REENEN verlangt voor de aanstaande keuze niet in aanmerking te komen, stelt de Kiesvereeniging, bij de verkiezing van den 12den dezer, tot Candidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer van de Staten-Generaal:

Mr. N. OLIVIER,

Wethouder te Leyden.

Het Bestuur der Vereeniging,

H. BOURSSE WILS.

LEYDEN, 6 Augustus 1856. TH. W. J. VAN DER AARDWEGH.

J. E. GOUDSMIT.

S. TAK.

Dépôt van Thee,

uit het Magazijn van OTTO ROELOFS & ZOONEN te *Amsterdam*, bij de Wed. W. C. BOCK, te *Leyden*, alwaar de diverse soorten voor denzelfden prijs als in het Magazijn te *Amsterdam* voorhanden zijn. De Prijs-Courant is op aanvrage in het Depôt verkrijgbaar.

B. GEYER EN COMP.,

Botermarkt, Wijk III. No. 6.

Bij deze hebben wij de eer te berigten, dat wij door uitbreiding van ons Magazijn, voorzien zijn van een groot aantal nieuwe zeer fijne artikelen. Wij hopen, door de lage prijsnotering onzer Artikelen en solide bediening, het reeds vroeger geschonken vertrouwen voortdurend waardig te mogen blijven.

OPENBARE VERKOOPING,

Zaturdag den 9den Augustus 1856, bij Opbod en Afslag, des avonds ten 7 ure, van:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, staande en liggende aan den Ouden Rijn, nabij de Haven, met een uitgang aan de Haarlemmerstraat, Wijk VI. No. 193, Kadaster Sectie H. No. 743, groot 1 roede en 42 ellen; bevattende een Voorhuis en Zijkamertje, een Binnenkamer, twee boven Voor- en drie Achterkamers, de meeste Behangen en van Stookplaatsen voorzien, een Keuken met Pomp en Regenwaterbak, een ruim Slagthuis, twee Zolders en een Vliering, en verder alle gemakken die tot eene goede woning vereischt worden.

Het Perceel is te aanvaarden den 15den September aanstaande bij de betaling der Koopenningen, en kan worden bezigtigd daags vóór en op den dag der Verkooping, van des morgens 10 tot des namiddags ten 3 ure.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. P. W. SCHREUDER, te *Leyden*, alwaar de Bewijzen van Eigendom en Verkoopsvoorwaarden in tijds ter lezing zullen liggen.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, bij Opbod op Zaturdag den 6den September 1856 en bij Afslag op Zaturdag den 13den September 1856, beide de dagen des avonds ten 7 ure, van:

N°. 1. Een kapitalen, buitengemeen hechten, sterken en extra goed onderhouden ACHTKANTEN WINDMOLEN, MET HEERENHUIZING, WERKHUIS, TUIN en eene partij MOESLAND EN WEILAND, alles in den besten staat bij en aan elkander, staande en gelegen aan den Soeterwoudschen weg, buiten de Koepoort der Stad *Leyden*, onder *Soeterwoude*. Breeder bij Billetten omschreven.

N°. 2. Een SPEELTUIN MET HUIZING EN SCHUUR, Bepoting en Beplanting, zijnde ingerigt tot Tapperij, genaamd: *de Morgenster*, staande en gelegen even buiten de Heerenpoort der Stad *Leyden*, aan den Singel, onder *Leyderdorp*, geteekend Wijk L. N°. 34.

N°. 3. Een HUIS EN ERF, staande en gelegen te *Leyden*, aan de Heerensteeg, omtrent de Salomonsteeg, geteekend Wijk IV. N°. 749.

Te bezigtigen N°. 1 des Dingsdags, Woensdags en Vrijdags van iedere week vóór de Toewijzing, des middags van 12—3 ure, mits bij de Bewoners belet vragende, en Nos. 2 en 3, daags vóór en op de dagen der Veiling en Toewijzing, van 's morgens 10 tot 's namiddags 4 ure.

Zijnde inmiddels nadere inlichtingen te bekomen van perceel N°. 1, ten Kantoren van de Notarissen Mr. H. OBREEN en A. WYNSTROOM, te *Leyden*, en van Nos. 2 en 3 ten Kantore van Notaris Mr. H. OBREEN, alwaar de Verkoopsvoorwaarden 3 weken te voren ter inzage zullen liggen en ten wiens Kantore op de perceelen Nos. 2 en 3, tusschen de Veiling en Afslag, Verhoogingen kunnen worden genomen, tegen genot van een Vijfde Verhooggeld, op de daarbij bepaalde voorwaarden.

VRIJWILLIGE VERKOOPING VAN WIJNEN.

Op Dingsdag den 12den Augustus 1856, des morgens ten 10 ure, zal in de Societeit *MINERVA* op de Breedestraat te *Leyden*, om Contant Geld, publiek worden verkocht eene aanzienlijke partij exquise **Bordeaux-, Rijn-, Bourgogne- en Champagne-Wijnen**, alles op Flesschen.

Breeder omschreven bij Notitie, die op *franco* aanvrage gratis te bekomen is aan genoemde Societeit.

VERKOOPING IN DE STADS-BANK VAN LEENING TE LEYDEN,

op Dingsdag den 12den Augustus 1856, des Voormiddags ten 10 ure, van **Verstane Panden**, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte **Goederen**, beleend in de maand April 1855.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 6 Augustus.

			Laatst koers.	Hoogst koers.	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	64?	$64\frac{1}{4}$	$64\frac{1}{2}$
Dito Certificaten	" 3	"	$76\frac{1}{16}$	$76\frac{1}{4}$	$76\frac{1}{16}$
Dito dito	" 4	"	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{9}{16}$	$95\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$	"	91	—	—
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$	"	134	—	—
O. I. Leening	" 4	"	$95\frac{1}{2}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$	"	$99\frac{1}{2}$	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3	"	—	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5	"	$104\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	" 5	"	103	$103\frac{1}{4}$	103
Certif. bij dito 1831 en 1833	" 5	"	—	—	—
Dito 1840	" 4	"	$86\frac{1}{2}$	$86\frac{5}{8}$	$86\frac{1}{2}$
Dito bij STIEGLITZ & C°.	" 4	"	$86\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4	"	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6	"	—	—	—
Certificaten van dito	" 6	"	$65\frac{7}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	"	—	—	—
Dito Obligatiën	" 4	"	$79\frac{7}{8}$	80	80
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	" $1\frac{1}{4}$	"	$24\frac{1}{16}$	$24\frac{1}{16}$	$24\frac{1}{8}$
Dito Obligatiën	" 3	"	$45\frac{1}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3	"	$39\frac{1}{16}$	$39\frac{1}{8}$	$39\frac{1}{16}$
a. Bewijzen Coupons			$6\frac{15}{16}$	7	7
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	" 5	"	—	—	—
Dito	" 4	"	—	—	—
Dito Metall.	" 5	"	$78\frac{5}{8}$	—	—
Dito Nieuwe	" 5	"	$85\frac{3}{4}$	$85\frac{7}{8}$	$85\frac{13}{16}$
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$	"	$40\frac{5}{8}$	$40\frac{11}{16}$	$40\frac{11}{16}$
BELGIE,	" $2\frac{1}{2}$	"	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$	"	$52\frac{3}{8}$	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	" 5	"	$99\frac{1}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 3	"	$45\frac{15}{16}$	46	—
SARDINIE,	" 5	"	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	" $4\frac{1}{2}$	"	32	—	—
GRENADA, Obligatiën	" $3\frac{1}{2}$	"	$19\frac{1}{2}$	$19\frac{1}{2}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	" 3	"	$22\frac{3}{4}$	$22\frac{13}{16}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Grieken $5\frac{7}{8}$ $5\frac{15}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie $3\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.